

Vilnius
universiteto
leidykla

KNYGOTYRA 83

ISSN 0204-2061

(ONLINE) ISSN 2345-0053

VILNIUS UNIVERSITY

BOOK SCIENCE

2024

VOLUME

RESEARCH PAPERS

PUBLISHED SINCE 1961

VILNIUS 2024

83

ISSN 0204-2061

(ONLINE) ISSN 2345-0053

VILNIAUS UNIVERSITETAS

KNYGOTYRA

2024

83

TOMAS

MOKSLO DARBAI

LEIDŽIAMI NUO 1961 M.

VILNIUS 2024

REDAKTORIŲ KOLEGIJA / EDITORIAL BOARD

Vyriausioji redaktorė / Editor-in-Chief

Prof. dr. Aušra Navickienė

Vilniaus universitetas, Lietuva (Komunikacija ir informacija) / Vilnius University, Lithuania (Communication and information)

Vyriausiojo redaktoriaus pavaduotojai /

Deputy Editors-in-Chief

Prof. habil. dr. Domas KAUNAS

Vilniaus universitetas, Lietuva (Komunikacija ir informacija) / Vilnius University, Lithuania (Communication and information)

Prof. dr. Elena MACEVIČIŪTĖ

Buroso universitetas, Švedija (Komunikacija ir informacija) / University of Borås, Sweden (Communication and information)

Atsakingasis sekretorius / Executive secretary

Dr. Kšištof TOLKAČEVSKI

Vilniaus universitetas, Lietuva (Komunikacija ir informacija) / Vilnius University, Lithuania (Communication and information)

Nariai / Editors

Habil. dr. Ona ALEKNAVIČIENĖ

Lietuvių kalbos institutas, Lietuva (Filologija) / The Institute of the Lithuanian language, Lithuania (Philology)

Prof. dr. Roma BONČKUTĖ

Klaipėdos universitetas, Lietuva (Filologija) / Klaipėda University, Lithuania (Philology)

Prof. dr. Larisa DOVNAR

Nepriklausoma tyrėja (Komunikacija ir informacija) / Independent researcher (Communication and Information)

Dr. Reda GRIŠKAITĖ

Lietuvos istorijos institutas, Lietuva (Istorija) / The Lithuanian Institute of History, Lithuania (History)

Prof. habil. dr. Božena KOREDCZUK

Wroclavo universitetas, Lenkija (Komunikacija ir informacija) / University of Wrocław, Poland (Communication and Information)

Prof. dr. Miha KOVAČ

Liublijanos universitetas, Slovėnija (Komunikacija ir informacija) / University of Ljubljana, Slovenia (Communication and Information)

Dr. Tuija LAINE

Helsinkio universitetas, Suomija (Komunikacija ir informacija) / University of Helsinki, Finland (Communication and Information)

Dr. Jolita LIŠKEVIČIENĖ

Vilniaus dailės akademija, Lietuva (Menotyra) / Vilnius Academy of Arts, Lithuania (History and Theory of Arts)

Prof. dr. Martyn LYONS

Naujojo Pietų Vėlso universitetas, Australija (Komunikacija ir informacija) / University of New South Wales, Australia (Communication and Information)

Doc. dr. Aile MÖLDRE

Talino universitetas, Estija (Komunikacija ir informacija) / Tallinn University, Estonia (Communication and Information)

Prof. dr. Arvydas PACEVIČIUS

Vilniaus universitetas, Lietuva (Komunikacija ir informacija) / Vilnius University, Lithuania (Communication and Information)

Dr. Tomas PETREIKIS

Vilniaus universitetas, Lietuva (Komunikacija ir informacija) / Vilnius University, Lithuania (Communication and Information)

Habil. dr. Christiane SCHILLER

Berlyno Humboldtų universitetas, Vokietija (Filologija) / Humboldt-Universität zu Berlin, Germany (Philology)

Prof. dr. Zoran VELAGIĆ

Osijsko universitetas, Kroatija (Komunikacija ir informacija) / University of Osijek, Croatia (Communication and Information)

Prof. dr. Josée VINCENT

Šerbruko universitetas, Kanada (Filologija ir komunikacija) / Université de Sherbrooke, Canada (Philology and Communication)

Prof. dr. Adriaan van der WEEL

Leideno universitetas, Nyderlandai (Komunikacija ir informacija) / Leiden University, Netherlands (Communication and Information)

Prof. dr. Viesturs ZANDERS

Latvijos universitetas, Latvija (Komunikacija ir informacija) / University of Latvia, Latvia (Communication and Information)

REDAKTORIŲ KOLEGIJOS GARBĖS NARIAI / HONORARY MEMBERS OF THE EDITORIAL BOARD

Doc. dr. Alma BRAZIŪNIENĖ

Vilniaus universitetas, Lietuva (Komunikacija ir informacija) / Vilnius University, Lithuania (Communication and information)

Prof. dr. Leslie HOWSAM

Vindzoro universitetas, Kanada (Istorija) / University of Windsor, Canada (History)

Prof. habil. dr. Krzysztof MIGOŃ

Wroclavo universitetas, Lenkija (Komunikacija ir informacija) / University of Wrocław, Poland (Communication and Information)

Straipsniai

Jadvyga MISIŪNIENĖ. Pirmosios Nesvyžiaus Radvilų ordinacijos bibliotekos paveldas Lietuvoje: naujausių tyrimų rezultatai • 7

Vasil ZAGOROV, Gabriela ANGELOVA. Dmitrijaus Rostoviečio menologijaus skaitymas tarp Kyjivo, Maskvos ir Rilos vienuolyno: istorijos intarpas apie slaviškų tekstų redagavimą ir visapusiško leidybos proceso kūrimą XVIII a. Rusijos imperijoje (anglų k.) • 36

Alma BRAZIŪNIENĖ. Salantų raižyklos mįslės: Stanislovas Čerskis, mįslingasis Biksas ir ne tas Plateris • 64

Juozas SKIRIUS. JAV lietuvių tautininkų propagandinės literatūros leidyba 1942–1944 m.: Oweno J. C. Noremo knyga *Timeless Lithuania* • 100

Danguolė NARKEVIČIENĖ, Rimvydas LAUŽIKAS. Gastronomijos istorijos šaltiniai Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos Rankraščių skyriuje • 123

Nijolė BLIŪDŽIUVIENĖ, Aušra NAVICKIENĖ. Pastarojo dešimtmečio *Knygotyra*: tradicijos ir modernumas • 151

Gabija VELYKYTĖ. Lietuvos skaitmeninė žurnalinė periodika • 183

Recenzijos

Aušra NAVICKIENĖ. Veikalas apie XX a. antrosios pusės – XXI a. pradžios knygotyrynės mokslinės draugijos veiklą Lenkijoje • 200

Atmena Knygotyros autoriams • 205

Contents

Articles

Jadvyga MISIŪNIENĖ. The Enduring Legacy of the First Nesvizh Radziwill Ordination Library in Lithuania: Results of Recent Research (in Lithuanian) • 7

Vasil ZAGOROV, Gabriela ANGELOVA. Dmitriy Rostovsky Reading Menologion between Kyiv, Moscow and Rila Monastery: a Page of the History of Slavonic Editing and Establishing a Comprehensive Publishing Process in the Russian Empire in the 18th Century • 36

Alma BRAZIŪNIENĖ. The Secrets of Salantai Engraving Studio: Stanisław Czernski, the Mysterious Byks, and 'The Wrong' Plater (in Lithuanian) • 64

Juozas SKIRIUS. Publication of Propaganda Literature by Lithuanian Nationalists in the USA in 1942–1944: *Timeless Lithuania*, the Book by Owen J. C. Norem (in Lithuanian) • 100

Danguolė NARKEVIČIENĖ, Rimvydas LAUŽIKAS. Sources of History of Gastronomy at the Department of Manuscripts in Wroblewski Library of the Lithuanian Academy of Sciences (in Lithuanian) • 123

Nijolė BLIŪDŽIUVIENĖ, Aušra NAVICKIENĖ. *Knygotyra (Book Studies)* of the Last Decade: Traditions and Modernity (in Lithuanian) • 151

Gabija VELYKYTĖ. Digital Magazines in Lithuania (in Lithuanian) • 183

Reviews

Aušra NAVICKIENĖ. The Work on the Activity of Research Society of Book Studies in Poland in the 2nd half of the 20th Century and Early 21st Century. (in Lithuanian) • 200

Reminder for authors • 207

KNYGOTYRA 83

Redakcijos adresas / Address

Vilniaus universiteto Komunikacijos fakultetas
Knygotyros, mediotyros ir leidybos tyrimų katedra.
Saulėtekio al. 9, 1 rūmai, 501–503 kab., LT-01513
Vilnius. Saulėtekio al. 9, building 1, rooms 501–503,
LT-01513 Vilnius, Lithuania. El. paštas (e-mail): ausra.
navickiene@kf.vu.lt, domas.kaunas@kf.vu.lt, elena.
maceviciute@gmail.com, ksistof.tolkacevski@kf.vu.lt.
<http://www.zurnalai.vu.lt/knygotyra/index>. Tel., faks.
(Phone, fax): (+370 5) 236 61 11; 236 61 16;
236 61 04

Redaktorių kolegija tomą baigė rengti
ir perdavė leidybai 2024 m. lapkričio mėn.
Kiekvienas straipsnis vertintas dviejų recenzentų

Vyriausioji redaktorė *Aušra Navickienė*
Dailininkė *Jurga Tėvelienė*
Viršelio autorė *Romualda Verygaitė*
Lietuvių kalbos redaktorė *Dalia Blažinskaitė*
Anglų kalbą redagavo *Rita Čincienė, Armandas Rumšas*
Į / iš anglų k. vertė *Armandas Rumšas*
Maketuotoja *Nijolė Bukantienė*

Išleido Vilniaus universiteto leidykla
Saulėtekio al. 9, LT-10222 Vilnius
info@leidykla.vu.lt, www.leidykla.vu.lt
Knygos internete knygynas.vu.lt
Mokslo periodikos žurnalai zurnalai.vu.lt
12,7 aut. l. Tiražas 200 egz.
Spausdino UAB „Petro ofsetas“
Naujoji Riononių g. 25C, LT-03153 Vilnius